

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkáját *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalva magára, az előfize-
tések, nyiltér és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

Politikai kalandorok.

Irta: Ilenczfalvi Szász Ödön

Szép, gyönyörű napokat élünk, mert ránk csak a felséges nap süt, a Bécs városa felől feljövő, állást, hasznót, pénzt hozó és adósságot kifizető napnak termékeny, mindig gyönyörködtető sugara.

Felséges időket élünk, mert a rend, igazság, Magyarország alkotmányát védő, de sub rosam nekünk hasznót, kényelmet, bársony széket osztó időnek legszebb, legaktuálisabb napjai járnak; oh azért igaz a mi örömünk, mert valódi nevünk: politikai kalandorok.

Oh gyertek azért ti kicsiny hitűek, kik nem tudjátok, hogy miből élhet meg a magyar, nézzetek, tanuljátok és tudjátok meg, hogy mint akarja Magyarország hasznát, előrehaladását, népeinek boldogulását a maga módja szerint igaz, de igazság szerint csalfa modern ember.

Minden lehet úgy, a mint van, ha nekem nem árt, ha az én combinációm saját — más kárára történt —

előrehaladásomat nem gátolja, minden lehet rend és törvénytisztelt nélkül, ha az én jobbra forduló sorsom úgy kívánja; lehet erőszak, törheti igába millió ember szabadságát egy pár hivatalos hatalommal kirendelt csendőr szuronya, lehet igazságnak, szent meggyőződésnek parancsoló leigázója: gyáva hazugság, álszenteskedés, de az én hasznót hajtó, mást megrontó embert, családot, nemzetet tönkretévő meggyőződés, jobban mondva elvemnek senki útjába ne álljon, mert az én nevem: politikai kalandor...

Oh mert nagy, oh mert felséges időket élünk; a szent igazság napja halványulóban van, s a körülötte bolygó csillagok, közte a hazafiság, igaz lelkiismeret, népet, szegényt, gazdagot egyaránt boldogító csillaga a hozzájuk legközelebb álló, örök erőt kölcsönző napnak sugarát elvesztvén, hálóban vannak, nincs azért nekünk senki méltó ellenfelünk, nincs olyan sugár, mely rajtunk győzedelmeskedhessen, mert igaz nevünk: politikai kalandorok..

Igy beszélnek a Kristóty-féle magyarok, kik most ismét felütik fejüket, hogy nyakunkra ülve kényük-kedvük szerint garázdálkodhassanak.

Isten őrizze meg e szegény sokat szenvedett népet, hogy ezeknek meggyőződése rajtunk igaz magyarokon erőt vegyen; világosítsa fel elméjüket, hogy van egy sugár, melyet semminemű álszenteskedés gyengíteni, eredeti rendeltetésétől eltávolítani nem tud, e sugárt osztó szent ereklje: Szent István királyunk fényes, minden igaz magyar embert gyönyörködtető koronája; ezt tartván szem előtt magyarok leszünk, mert azoknak születünk, zászlónkat, a szabadság zászlaját soha el nem hagyjuk, mert becstelenségnek tartjuk, az igazságot meg nem tagadjuk, mert lelkiismeretlenség a bélyege; e hazát, e valódi Kanaánt a kenyeret, életet és sirhalmot adó földet eladni nem fogjuk, mert a hazaárulás nyílt megvetést, s az ónodi országgyűlés szerint halált érdemel.

Ne hallgassunk azért az áruló

T A R T A L O M.

Augusztus 18.

Isteni tisztelet volt a templomokban,
— Szívünk lángja könnyen, oly hamar fel-
lobban.

Elfeledünk mindent, ha egy jószót kapunk.
Most még anélkül is volt egy ünnepnapunk!

Imádkoztak nálunk egy emberéletért,
Ferencz József császár hetvenhét élet ért;
Azért imádkoztak, hogy még soká éljen,
S magyar koronája tündököljön fényben!

Sok gyászos napunk volt, villámok cikáztak,
Ezer vihar verte édes szép hazánkat,
De az a sok vihar még jobban megedzett,
Annak köszönhetjük, hogy él még e nemzet!

S vajjon megértene-e azok bennünket,
Akikért a szívünk még mostan is lüktet?...
Hogyha megértene, ők is nagyok lesznek,
Vagy ha másként lesz is, de él ez a nemzet!
Sglándy B.

Holgado Juon és a halál.

Volt egyszer egy ember, akit Holgado Juonnak hívtak, aki oly szegény volt, hogy

sohasem tudott jóllakni, mert a legs üksége-
sebbje is hiányzott.

Egyszer azt mondta a feleségének: »A mi gyermekeink olyan torkosak, hogy a kenyérral együtt lenyelnék a kemencét, melyben a kenyér sül Szeretnék már egyszer egy nyulat enni, de ezen ragadozó madarak nélkül, kik a legjobb falatjaimat elkapják.«

Az asszony, aki nagyon jószívű volt, eladta a tojásait, melyeket a tyukjai tojtak, egy nyulat vett az araból és megkésztette férjének. Másnap azt mondta a férjének: »Itt van a nyulpecsenye, melyet kívántál, menj a mezőre és edd meg jó étvágygal.«

Holgado nem engedte ezt magának kétszer mondani, vette a nyulpecsenyét egy egész kenyérral s elment a mezőre egyedül.

Miután ment vagy két mérföldet, leült egy olajfa alá s miután a jóságos szent Szűz jóságába ajánlotta magát, boldogabbnak érezte magát, mint egy király s étkezni kezdett. Hirtelenében — anélkül, hogy tudta volna, honnan jött — egy öreg asszonyt látott az oldala mellett. Egészen feketébe volt öltözve, de oly csunya, mint a hamis eskü. Száraz és sárga volt, mint a pergament. Mélyen beesett szemei ki voltak aludva, mint a lámpa, melyből hiányzik az olaj. A szája olyan nagy volt, mint egy zseb s ezt az öreg asszonyt az tette olyan borzasztóvá, hogy még orra sem volt. Holgado Juonnal éppen szembe ült, aki azt gondolta magában, hogy

ez a látogatás elmaradhatott volna; de miután nem volt goromba és neveletlen, ille-
delmesen meghívta az öreget, hogy vegyen részt az ebédjében. Az öreg, ki nem várt kevesebbet, azt válaszolta, hogy udvariasságból elfogadja a meghívást; aztán hozzáfogott az evéshez.

Uraim! Ez a vendég nem evett, hanem nyelt, mert ... egy, kettő, három ... s a nyulpecsenye eltűnt.

— Nem jobb lett volna-e — gondolta magában Holgado nagyot sóhajtva — ha a nyulamat odahaza a feleségemmel és a gyermekeimmel ettem volna meg, ahelyett, hogy ennek a vén boszorkánynak adtam?

Mikor az öreg mindent elnyelt, még a nyulnak a kis farkamáját is, azt mondta: »Holgado, a te nyulpecsenyed nagyon jó volt.«

— Vettem észre — válaszolá Juon.

— Meg akarom a szivességedet jutalmazni.

— Élj száz esztendeig érte — mondá Holgado hidegen.

— Abban nem kételkedem — válaszolt az öreg — mert tudd meg, hogy én a ... »Halál« vagyok.

Holgado úgy felpattant helyéről, mintha egy ágyut sütöttek volna el a füle mellett.

— Ne félj — folytatá az öreg — nem viszlek el; de hogy az irántam tanusított figyelmedet megháláljam, egy jó tanácsot adok: Légy orvos s gondom lesz rá, hogy

szavakra, a hizelgő, csábító biztatásokra, hanem az igaz, méltóságos, más meggyőződését tisztelő, a maga igazságáért meghalni kész nemzethez illően viselkedjünk, hogy legyünk méltóak unokáink tiszteletére, mert mi nem vagyunk: politikai kalandorok.

Krónika a hétről.

A bennünket közelebről érintő politika homlokterében a horvát kérdés áll. A horvát koalíció kezd bomlani; a szerbek kiléptek belőle. A vasuti kérdésben sok engedmény jutott a horvátoknak: a vasuti tanfolyamot több horvát hallgató látogathatja ezentúl s a vasuti adminisztrációban is szélesebb hatáskör jutott a horvátoknak, kik azonban ezen engedményekkel nem érik be s egyre zugolódnak.

*

A horvát vasuti kérdés rendezése kapcsán végre megjött a vasutas törvényekre vonatkozó szentesítés. A kereskedelmi miniszter már intézkedett aziránt is, hogy az államvasutak évi fizetéssel bíró személyzete a régi és új lakberek között mutatkozó különbözeteket a napokban kézhez vehesse.

*

A honvédelmi miniszter a Ludovika Akadémia egy és a pécsi honvéhadapród iskola két növendékét kizarta a két katonai nevelő intézetből. A Ludovika Akadémia kizárt növendékét a király születésnapja alkalmából már kinevezték hadnagynak, de közben eljött a honvédelmi miniszter elbocsátó rendelete. Az elbocsátás oka az volt, hogy a növendékek egy Ausztriában tartott kirándulás alkalmával két kis fekete sárga zászlócskát leszállítottak egy csónakról, illetve hogy nem hizelgően nyilatkoztak a közös hadseregről. A tiszti ragnba lépés

előtt elbocsátott Thuri Lajos Ludovika akadémiai növendék kihallgatásra jelentkezett a királynál, akinél a honvédség kötelekébe hadnagyi rangban való visszahelyezését fogja kérelmezni.

Az önálló vámterület felé

Az iparosok országos nagygyűlésén Pécsen, Szterényi államtitkár programját adta a kormány ama törekvéseinek és céljainak, amelyeket egyrészt az iparos osztály jogosult panaszainak orvoslására, másrészt az önálló vámterület előkészítésére tervez.

A fontos kijelentések egész sorozata hangzott el az államtitkár ajkairól, aki bejelentette az ipartörvény revízióját, részletes ipari programot adott és kijelentéseivel az ország minden részéből egybesereglett iparosokat annyira megnyugtatta, hogy a kongresszus azok hatása alatt tanácskozásait befejezte és a napirendre tűzve volt tárgysorozat tárgyalásától elállott. Nem is csoda!

A kormány program nagyszabású perspektívát nyit meg iparoseink előtt. Egy nagy műnek, az új ipartörvénynek vázlatát láttuk abban és a komoly, cél tudatos és tervszerű működésének alapjait, amelyekkel egyengeti az utat a gazdasági önállóság felé.

Az új ipartörvény tervezete még ez évben az iparosok szakvéleménye elé kerül és vele együtt még négy törvényjavaslat: maga a szoroson vett ipartörvény, a munkaügyi törvény, a vasárnapi munkaszünetről és a tisztesség telen versenyről szóló törvény.

Mindannyira égető a szükség. E javaslatok által nyeregd ugyanis rendezést az ipari képzés, az inas-kérdés, a tanoncok és segédek viszonyának rendezése a munkaadóhoz, az iparosok szakszervezete, a vámügy, munkaközvetítés és — a sztrájk-ügy.

Az államtitkár részletesen fejtegette a beterjesztendő javaslatok intézkedéseit és a kongresszus egyhangú helyeslése bizonyította, hogy azok régen érzelt hiányt fognak orvosolni.

Különös érdeklődést keltettek az államtitkárnak a sztrájk-ügyre nézve mondott kijelentései. A sztrájk jogosultságát elismerte az államtitkár, de hozzátette, hogy az ipar és az egész munkásság érdekének aláása az, ahogyan nálunk ma a sztrájk-

kat rendezik. Külön sztrájk-törvény nem lesz, de az ipartörvényben kell szabályozni a sztrájk-kérdést. Száltal a munkások és munkaadók közötti ellentétek kiegyenlítésére ipar illetve kereskedelmi bíróság lesz szervezve, melyek hivatva lesznek pártatlan ítéletükkel elejét venni a munkameg szüntetésnek.

Beszéde végén szólott Szterényi az önálló vámterületről. Erről — ugymond — nem beszélni kell, hanem meg kell ezt csinálni. A kormány tudja, mi a kötelessége, tudja, mit vár tőle az ország, de tudja azt is, mit lehet és mit nem szabad tenni. A most megkötendő kiegyezéssel biztosítja a további fejlődés alapja, amelyen komoly munkálkodással megrázkódtatás nélkül való sithatjuk meg gazdasági önállóságunkat.

H I R E K.

— **Értesítés.** A kaposvári új református templom építési munkálatai annyira előrehaladtak, hogy a nagy tornyára a csillag ünnepélyes elhelyezése vasárnap e hó 25-én délután 4 órakor lesz, ha az idő engedi!

— **Pénzüntézet szennyes.** A pénzüntézetekre a pénz megdrágulása óta ugyancsak rájár a rud. Ujabbán igen sokat beszélnek a budapesti Központi Előleg-Bank válságáról. Egyes lapok hrei szerint a bank két igazgatója dr. Szende Amigél és dr. Heltai Held Jenő komittenseik nevére váltókat hamisított és e váltókat elhelyezte a különböző bankoknál. Az igazgatók megcafolják ugyan ezeket a híreket, ez azonban mitsem változtat azon a tényen, hogy nemcsak számos bank és szövetkezet károsult igen jelentékenyen az igazgatók manipulációi következtében, hanem a velük összeköttetésben álló feleket is súlyos veszteség érte, sokan közülök ennek következtében teljesen tönkrementek s a bank igazgatóságának összes tagjai előreláthatólag egész vagyonukat fogják elveszíteni.

— **Merénylet a budapesti predeáli gyorsvonat ellen.** A Budapest és Predeál között közlekedő gyorsvonat ellen hétfőn este Botfalu és Földvár állomás közt, a Homoród patak hid mellett újabb merényletet követtek el. Közvetlenül a hid alatt dinamitot helyeztek el, mely a vonat elhaladásakor felrobbant. Szerencsére semmi baj sem történt. A vizsgálat megindult, de eredményre még nem vezetett.

— **Vigyázat a parcellázásnál.** Sokszor hallatszott panasz amiatt, hogy újabb időben minden terv nélküli parcellázások végeztek az országban, melyet nem közszükséglet hoz létre, hanem egyesek nyereszkeségi vágya. A földművelésügyi miniszter most rendeletet küldött szét a hatóságokhoz, amelylyel az üzletszerű parcellázások körül előforduló visszaéléseket kívánja megakadályozni. Érdekes rendeletében ezeket mondja a miniszter: az üzletszerű birtokfeldarabolások (parcellázások) több helyt ez időben oly méreteket öltöttek, hogy szükségesnek látom a gazdaközönség figyelmét a helytelen birtokfeldarabolások káros következményeire hivatalos uton felhívni. Arra hívom fel tehát a hatóságot, hogy sziveskedjék a járása területén meginduló üzletszerű birtokfeldarabolásokat figyelemmel kíséreni s oly esetben, midőn nyilvánvaló, hogy a közvetítés a lakosságot rendkívül módon kizsákmányolja vagy általában a parcellázás feltételei olyanok, hogy azok mellett a vevők boldogulása legalab is kétséges, sziveskedjék a szükséges intézkedéseket megtenni oly irányban, hogy a kizsákdák az anyagi romlásokat előidéző vételektől tartózkodjanak. Megjegyzni, hogy kétség esetén, ha hozzá fordulnak, hajlandó kieszközölni, hogy a feldarabolandó birtokokat állami szakközvegek megbecsüeljék s ezáltal segédkezet vél nyújtani ahhoz, hogy a parcellázás feltételei s a parcellázandó föld varható hozama

nemsokára egy orvos se legyen, ki téged hírből, dicsőségben és vagyonban felülmuljon.

— Halál asszonyom, én nagyon meg lennék elégedve és nagy hálaival viseltetnék asszonyom iránt, ha hosszas ideig megfeledeznék rólam. Arra nézve pedig, hogy legyek orvos, az a véleményem, hogy az teljes lehetetlen.

— Ugyan miért?

— Mert nincsen tudományos ismeretem.

— Az nem tesz semmit.

— Nem tudom sem a görög, sem a latin nyelvet.

— Az mindegy.

De asszonyom, én még csak írni sem tudok, sem olvasni, mert hát azok a betűk ott a papirosan nagyon nagy fejtörésbe kerülnek.

— Már ismét ilyenekkel állasz elő? — kiáltta a Halál, kit ezek az ellenvetések beszantani kezdtek. Teringettél! Holgado Juon, te nagyon önféjű vagy: nem érted, mikor azt mondom, hogy az nem tesz semmit. Az orvosok tudományára nem adok én semmit, mert nem alka mazom magamat az ő akaratuk szerint; mindig a saját tetszésemet követem és mikor valakit közületek fülénél fogva megcsipek, nincsen olyan orvos, aki hatalmamból kiszabadítaná. Midőn Isten a világot megnépesítette, még akkor nem voltak orvosok és minden gyorsan és jól ment; de mióta a gyógyítás mesterségét feltalálták,

azóta nincsenek Matuzsálemek. Légy orvos, mert szavamra mondom, ha visszautasítod ajánlatomat, magammal viszek és ez olyan igaz, mint hogy kétszer kettő négy. Mar most hallgass reám jól: a betegeknek sohasem szabad mást rendelned, mint tiszta vizet; megértettél?

— Jól van, jól! Értem és hallom! — kiáltotta Holgado, alig tudva mérgét elfojtani s jobb szerette volna a Halált felpofozni, mint beszédét hallgatni.

— Ha egy beteg szobájába belépsz s engemet az agya mellett látsz ülni, rögtön jelentsd ki, hogy a beteg menthetetlenül el van veszve s nincs egyéb hátra, mint az, hogy a halálra készítse elő magát. Ha nem látsz mellette, akkor minden tartózkodás nélkül mondjad, hogy a beteg meg fog gyógyulni s rendelj neki tiszta hideg vizet.

E szavak után az öreg asszony mélyen meghajtotta magát és távozott.

— Jóasszony! — kiáltá utána Holgado — nem szeretnék úgy válni el asszonyomtól, hogy azt mondjam: »a vizontlátásra!« — remélem, »kegyelmed« nem fog többé meglátogatni, mert nem tudom mindig nyulpecsenyével megkínálni.

— Ne félj, Holgado Juon — válaszolt az öreg — mig a házad romba nem dől, addig nem foglak meglátogani.

(Folyt. köv.)

közi helyes arány felderíttessék. A közérdekű parcellázásokat kölcsönöknek kiszakozásával is támogatni kívánván, a kormány utján jelzálogkölcsönök kiszakozása iránti közbenjárását is kilátásba helyezte, azonban tekintettel a mai nehéz pénzügyviszonyokra, csak ott, ahol a vevők a vételár 25 százalékát készpénzben lefizetni képesek, az eladók pedig lehetőleg záloglevelekben fogadnak el a vételért.

Katholikus nagygyűlés Pécsen.

A magyarországi katolikusok az országos kiállítás alkalmából nagygyűlést Pécsen tartják meg. A gyűlés f. hó 25-én nyitott meg és tart 28-ig. Részt vesz e gyűlésen a kaposvári katolikus kör is nagyszámu küldöttséggel, mely küldöttség ma hajnalban indult el Pécsre. Bécsey Márton egyházi és Perczel Ákos világi elnök vezetése alatt.

— Szüreti multság. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egylete és a Máv. Dalkör együttesen folyó évi szeptember hó 15-én verseghi Marffy Emil főrendiházi tag védnöksége mellett nagyszabásu szüreti multságot rendeznek a Széchényi téri elemi iskola kert-helyiségében. A meghívottak még csak a jövő hét folyamán bocsátja ki a rendezőség, már is nagy az érdeklődés a város közönsége körében.

— Balatonberényben mult héten sikerült cabaretet rendeztek, többek közt Nyiregyházi Ignác m. kir. operai tag izléssel előadott magyar dalai igen tetszettek. Feltűnést keltett továbbá négyéves fia, Ervinke, aki zongorajátékával bamulatra ragadta a hallgatóságot.

— Makacs öngyilkos. Kovács Gyula csurgói gyógyszerész rokonai látogatására Szombathelyre utazott. Ott ismeretlen okból két karján felmetszette ereit. Mikor észrevették, azonnal a kórházba szállították. Ott a második emeletről levetette magát és most haldoklik.

— Ha feje fáj, ha nem tud aludni, ha fáznak tagjai, ne mulassza megvenni valamennyi bajok eltüntetőjét, a jó házi barátot az alföldi fehérkeresztessős borszeszt, melyet az Első Alföldi Cognacgyár r. t. készít Kecskeméten.

— A NAP. A magyar ujságírás szenációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja. Megjelenik 97 000 példányban. Felelős szerkesztője Braun Sándor, politikai főmunkatársa Lengyel Zoltán. A NAP a 48-as eszmény leghivebb katonája és a 67-es politika kérielhetetlen üldözője. A NAP Budapesten este jelenik meg és már kora reggel megérkezik a vidékre. A reggeli lapokat tehát fél nappal megelőzi. A NAP nemcsak a legkitűnőbb lap, de a legolcsóbb is. Egy szám ára 2 krajcár. Előfizetés: Negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 kor. 40 fill. Mutatványszámot készséggel küld: A NAP kiadóhivatala, Budapest, VIII, Rökk Szilárd-utca 9. sz.

— A Hir. Ezen a címen új politikai napilap indul Budapesten amelynek első száma augusztus 28-án jelenik meg. A Hir reggeli lap. Budapesten hajnalban jelenik meg és az első reggeli vonatokkal indul vidékre. Szerkeszti Braun Sándor, kiadja A Nap ujságvállalat. Programja: 1848. Harc Ausztria ellen. Harc a 67-es politika ellen.

intézményeiben, embereiben, céljaiban, eszközeiben egyaránt. Magyar hadsereg. Különvám. Nemzeti bank. Magyar műveltség. Általános titkos választói jog. Zsurnalisztikai eszközei, forrásai a legfényesebbek. Munkatársai a magyar ujságírás kiválóságai. A Hir formára, színre, tartalomra egészen új. Hiven fog benne tükröződni a magyar közönség érzelmevilága. A Hir remek nyomdai kiállításban reggelenkint 16—24 oldal terjedelemben a legolcsóbb is. Mesésen olcsó! Egy szám ára Budapesten és a vidéken 2 krajcár (4 fillér), tehát 3 krajcárral olcsóbb az összes többi reggeli lapoknál. Előfizetési ára egész évre 8 frt (16 kor.), félévre 4 frt (8 kor.), negyedévre 2 frt (4 kor.), egy hónapra 70 krajcár (1 kor. 4 fill.) Mutatványszámokat egyszerű levelező-lapon történő kívánságra az augusztus 28-án megjel. nő első számtól kezdve rögtön küld. A Hir kiadóhivatala, Budapest, Rökk Szilárd-utca 9. szám.

K Ü L F Ö L D

A marokkói veszedelem.

Marokkóban a zavar egyre növekszik. A hivatalos és magántudósítások tömegében alig lehet eligazodni. Annyi azonban bizonyos, hogy a helyzet Marokkóban súlyosbított. Casablanca alatt még mindig nincs nyugalom, sőt folytonosan megújulnak az összeütközések a megszálló csapatok és a bensülöttek közt. Bonyolítja a helyzetet az is hogy Abd-El-Aziz, az uralkodó szultánt Marake ben trónvesztettnek nyilvánították s helyette bátyját, Mulei-Mahomed-Hafid marakezi kormányzót kiáltották ki szultánnak. Hogy a Marokkó népének megfélemezésére kiküldött csapatok feladatuknak teljesen megfelelni képtelenek, mutatja az, hogy a főparancsnok, Drude tábornok táviratilag erősítést kért.

Sturda és Aerenthal.

Sturda Demeter román miniszterelnök, miután karlsbadi kurája befejeztével látogatást tett Norderneyben Bülow herceg német birodalmi kancellárnál két napos bécsi tartózkodása alkalmából a Semmeringen meglátogatta Aerenthal báró külügyminisztert is. Az a minden tekintetben barátságos viszony, amely Ausztria-Magyarország és a szomszéd állam között fennáll, mely Romániát a közép-államokhoz fűzi, természetessé teszi, hogy a két államférfi találkozásánál napirenden álló kérdések kimerítő megbeszélésével jár és hogy főleg a balkáni ügyek, amelyeknek fejlődésére Roman a Károly király bölcs vezetése alatt a legnagyobb mértékben konzervatív szellemben működő nagy befolyású faktort képez, behatóan megvilágítottak. Amint beszélnek, két államférfi az idevonatkozó nézetek teljes megegyezésének kellemes benyomása alatt a legszívesebben vált el egymástól.

K ö z g a z d a s á g.

Bajainkról.

A legtöbb ember panaszkodik az életre. Nehéznek találja azt és úgy hiszi, hogy soha ily-n rosszul dolga nem ment. Ezt mondja a gazda, ezt az iparos, a földbirtokos és a napszámos, a hivatalnok és katona egyaránt. De ha az ember külön-külön beszél velük, mindenki olyanban keresi baja kuforrását, a mitől a másik helyzetének javulását várja. A földbirtokos gazda azt kívánja, hogy sok termése és a termésnek nagy ára legyen, a hivatalnok és katona azon panaszkodik, hogy az élet drága; de ha a gazda panaszkodik, hogy a ruha meg a gazdasági szerek sokba kerülnek, az iparos baja éppen az, hogy nem fizetik meg azokat e éggé jól. Sokan szidják a vasutat is, mint bajaink kuforrását; pedig ha az nem lenne, három annyit kellene költeni fuvarra, minek következménye az lenne, hogy a gazda még úgy sem tudná eladni gabonáját, mert a legalkalmasabb időben piacra sem vihetné; a mesterember szükségleteit szerezné be drágábban, és a fogyasztó osztály (milyen a hivatalnok, katona stb.) nem élvezné azt az egyenletes árt, melyen most szükségleteit beszerezheti; mert bizony régebben csak a kenyér ára is ötszörte emelkedett, ha rossz termés volt; de most a világ úgy összekötésben van egymással, hogy az igaz, hogy valami jó árak nem keletkezhetnek, de az is bizonyos, hogy a drágaságnak is határ van szabva. Mert be vagyunk vonva a nemzetközi versenybe; mert nem mi szabjuk meg az árucikkek árát — nálunk sem; hanem az egész művelt világon képződik az, mert most már nem egy országtól függnek az életfeltételek és életviszonyok, hanem a nemzetközi versenyből képződnek azok, amelyek ellen hiába küzd egyes ember vagy egyes ország is; azokhoz alkalmazkodni kell és az fog leginkább boldogulni, aki úgy abban, amit előállít, mint abban, amit vásárol, a leggyorsabban és legteljesebben alkalmazkodik a versenyképesség feltételeihez.

Alkalmazkodnunk kell mindenben azokhoz az életfeltételekhez, melyek közt megélnék és virágoznak az európai nemzetek; (és fájdalom, mi most ebben az állapotban vagyunk) ha eltanuljuk tőlük a fényűzést, a költségeset; bebocsátjuk őket hozzánk, hogy gyenge földmivelésünkkel és iparunkkal versenyezzenek, de nem tanuljuk meg tőlük, hogy miképp élnek és dolgoznak. Mert az egyensúly akkor okvetlenül megbomlik, ha úgy költségesünk, mint azok, kik többet tudnak szerezni és jobban tudnak takarékoskodni, mint mi; akkor okvetlenül tönkre kell mennünk.

De ahhoz, hogy a legtöbb európai nemzet él és dolgozik, szükséges a gyermekkorban hozzászokni. Az iskolában és a műhelyben kell hozzá edződni ahhoz a takarékosághoz és szorgalomhoz, amire most szükség van, hogy az ember fentartassa magát. A régi jó időben a jobbágy végezte az ur dolgát, megrendelésre, bizonyosra dolgozott a mesterember, félig gazdaságból, félig választásból élt a tisztviselő; aztán magunk szabtuk meg az életmódot, az árakat: kényelmes, csendes élet volt az; ilyen nagyon erőlködni nem kellett. De ez olyan visszavonhatatlanul elmúlt, mint a boldog gyermek- vagy ifjúkor.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmúl hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használatával valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Kedvelt borviz!

a mohai **ÁGNES** -Forrás.

Millenniumi nagy

éremmel kitüntetve.

Kitűnő asztali, bor- és

gyógyviz, a gyomor-

bajosoknak.

Olosóbb a szódaviznél!

Mindenütt kapható!

Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

Hányszor visszaemlékezik az ember azokra a boldog időkre, mikor, mint a mező lilioma, nem kellett ruháról gondoskodnia, mikor nem sokat törődött az étellel, mert könnyű volt élni. De a férfi nem tehet úgy, mint a gyermek, meg az ifju. Neki az étellel kell küzdenie; a családfenntartásról kell gondoskodnia; nem lehet a régi költségek mulatságokba vagy időpazarló tétlenségbe merülnie. Pedig olykor szíve visszavágyik; de azután megmondolja, hogy ez lehetetlen, s bár küzdelmes a férfi élete, mégis nagy örömei vannak annak; látván faradságos munkájának eredményét, családjá anyagi és szellemi gyarapodásában.

Ehhez a változáshoz hozzá kell szokni nekünk mint nemzet is. Mi is a férfievek küzdelmeit éljük most. A férfi is küzd — akár gazda, akár mesterember akár hivatalnok — legelőször azért, hogy állást teremtsen magának, azután azért, hogy azt a versenybe megtartsa, gyarapítsa; emiatt éjet napot összetett, sok élvezetet megtagad magától; ebben a helyzetben van most

nemzetünk is. Nem a verseny kerülése, de az arra való képesség megszerzése tehát feladatunk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

1129. szám./1907. vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. járás-bíróságnak 1907. évi V. I. 282/1. számú végzése következtében dr. Wilhelm Adolf ügyvéd által képviselt **Országos korona takarékpénztár** javára egy alap és felülfoglaltatók követeléseik erejéig **Fodor József és neje** ellen 400 kor. s jár. erejéig toganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 827 koronára becsült következő ingóságok, n. m.: butorok, háziberendezés és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. járásbíróságnak 1907. évi V. I. 282/2. számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés ennek 1904. évi február hó 15-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen bírósággal már megállapított, valamint a még felmerülő költség-k erejéig Kaposvár alperesek lakásán leendő eszközzésére 1907. év augusztus hó 27 ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kaposvár, 1907. évi augusztus hó 9.

RACZ ISTVÁN,
kir. bir. végrehajtó.

NAGY LAJOS

SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BŐRÖNDÖS

KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös

üzletemet, melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (piac-tér) nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok **kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket**, ugyintén **bőrönd, vadászati és bőr-diszmu árukat**.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

Uj reggeli lap! Uj reggeli lap!

A HIR

Ezen a címen

uj politikai napilap

indul Budapesten, amelynek első száma augusztus hó 28-án jelenik meg!

A HIR reggeli lap

Budapestben hajnalban jelenik meg és az első reggeli vonatokkal indul vidékre.

Szerkeszti: **BRAUN SÁNDOR**.

Kiadja **A NAP** ujságvállalat.

Programmja 1818.

Harc Ausztria ellen. Harc a 67-es politika ellen intézményeiben, embereiben, — céljaiban, eszközeiben egyaránt —

Magyar hadsereg! Külön vámt! Nemzeti bank! Magyar műveltség! Általános titkos választói jog!

Zsurnalisztikai eszközei, forrásai a legfényesebbek. — Munkatársai a magyar ujságírás kiválóságai. A HIR formára, színre, tartalomra egészen új. Hívni fog benne tákröződni a magyar közönség érdelemvilága. A HIR remek nyomdai kiállításban reggelente 16—24 oldal — — — terjedelemben a — — —

legelőszőbb is. ||||| Mesésen olcsó!

Egy szám ára **2** krajcár, Budapesten és vidéken

tehát **3** krajcárral olcsóbb az összes reggeli lapoknál.

Előfizetési ára:

Egész évre — — — 8 forint (16 korona)
Félévre — — — 4 forint (8 korona)
Negyedévre — — — 2 forint (4 korona)
Egy hónapra — — — 70 krajcár (1 K 40 L)

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve egyszerű és tökéletes kivitelben, olcsó árban szállítjuk.

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc,

a Johnston Harvester Co. Batavia

Magyarországi kizárólagos képviselői

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Árajánlattel készséggel szolgálnak.

Mutatványszámokat egyszerű levelező-lapon történő kívánságra az augusztus 28-án megjelenő első számtól ||| kezdve rögtön küld ||||

A HIR KIADÓHIVATALA
Budapest, Rökk Szilárd-u. 9.

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet“ tulajdonát képező nyolc lakásból álló adómentes új ház és kert Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozők az eladás feltételeiről a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Kaposvár, Korona-u. 5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd irodájában bármikor tájékoztatást szerezhetnek.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltőket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szíves támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

Hagelman Károly

könyv-, papir-, író- és rajzszerkereskedése

Fő-üzlet:

Széchenyi-tér.

Kaposvár.

Fiók-üzlet

a gimnázium átellenében.

A közelgő iskolai beiratás alkalmával a Budapest fővárosi könyvkiadóknál megjelent

TANKÖNYVEK

nálam mind **eredeti bolti áron kaphatók**, viszont elárusítóknak, úgy mint oly tanító uraknak, kik az összes tankönyv és írószer szükségleteiket maguk szokták beszerezni és elárusítani, **százalék kedvezményben részesülnek**, miért is ajánlom tankönyv raktáromat és iskolai írószereimet a helybeli és vidéki tanító urak figyelmébe.

Felsőbb iskolák részére használt tankönyvek kaphatók.

Mindennemű rajz- és írószerek raktáron tartatnak.

Eredeti svéd gyártmányu
BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK
 és
NYERSOLAJLOKOMOBILOK
 RUNDLÖF szabadalma.

Ezernél több üzemben.

Üzemük a létező legolcsóbb, legmegbízhatóbb.
 Szerkezetük szabatos, könnyen érthető, könnyen hozzáférhető, a por elől védve van.
 Kezeléséhez nem kell gépész. Megindítás után nem kell felügyelet.
 Pénzügyőri ellenőrzés nincsen. Bármely üzemhez és bárhol használhatók.
 Motorok 3-tól 100 lóerőig és feljebb.
 Lokomobilok 5-től 20 lóerőig.

Ezernél több üzemben.

Szakszerű felvilágosításokkal árjegyzékkel, ajánlattal és referenciákkal kívánatra díjmentesen szolgál

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

gépraktár és műszaki iroda

BUDAPEST, Váci-körút 26. sz.

Távíratí cím: „USZÓ”, BUDAPEST.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti

ruhatisztító és gőzműfestő gyárat,

mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.

Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

Nyomatott Hagelman Károly könyvnyomdájában Kaposvárott.

A NAP

Magjelenik:

97,000

-példányban-

Előfizetés:

Egész évre 16.-K

Félévre 8.-,,

Negyedévre 4.-,,

Egy hónapra 1.40.-,,

Egy szám ára

2

krajcár

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztő:

Braun Sándor

Politikai főmunkatárs:

Lengyel Zoltán

A NAP a 48-as eszmények leghivebb katonája és a 67-es politika kérelmetlenül üldözője.

A NAP Budapesten este jelenik meg és már kora reggel megérkezik a vidékre! A reggeli lapokat tehát fél nappal megelőzi.

Mutatványszámot készséggel küld:

A NAP KIADÓHIVATALA

VIII. Rökk Szilárd-u. 9. sz.

A NAP nemcsak a legkitünőbb lap, de a legolcsóbb is.

Manhold Kálmán

KULA, Bácsme gyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden atanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldajtvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1. 2. 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szíves megköszönéseket kér

Manhold Kálmán,
 nagybérlő.